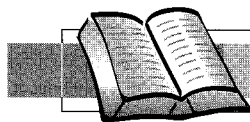

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Het begin en het einde!

“Uw beginsel zal wel gering zijn: maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden”.

Job 8:7

Dit getuigenis werd door Bildad, één van Jobs vrienden, uitgesproken, terwijl de grote lijder van het Oude Testament op de ashoop van zijn ellende neerzat. Het is evenwel een Godswoord, wat de Heilige Geest op het heilig blad ons voor eeuwig vastlegde. En daarom zal de Heere de gezegende kracht daarvan in het leven van de Zijnen met verwondering doen ervaren. Daarvan is het Godswerk in Jobs leven een heerlijk voorbeeld tot roem van Zijn grote Naam alleen!

De kanttekenaren merken zo kernachtig op: Hij zal u van klein groot, van vernederd verhoogd, van arm rijk, van tegenspoed voorspoedig maken, u en de uwen meer en meer zegenende.

Job is ook wonderbaarlijk uit de druk opgeheven, uit de jammerklacht met blijdschap omgord. De Allerhoogste verhief Job van de puinhoop en uit de ashoop en zegende hem in dubbele, ja overvloedige mate. “De HEERE zegende Jobs laatste meer dan zijn eerste en hij zag zijn kinderen tot in vier geslachten”.

Maar let wel! Het was na die krachtige omwending in Jobs ziel, toen hij geheel en al mocht buigen onder 's Heeren hand: “Met het gehoor des oors heb ik U gehoord; maar nu ziet U mijn oog. Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as” (hfdst. 42). Dus eerst arm, eerst in tegenspoed en daarin vernederd;

eerst klein, ja tot stof en as! Zie Gods weg; 't gaat om Zijn eer. En nooit zal het anders zijn: Uw lof klimt uit het stof! “Uw begin zal wel gering zijn, maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden”. Ditzelfde woord zal ook volbracht worden in het leven van al degenen, die God leren vrezen, in wier hart het beginsel van nieuw leven door genade gewrocht is. Gelijk Christus Jezus Zelf klein, gering en in diepste armoede, ja in vernedering en Zelfvernietiging op aarde verschenen is, om zonder gedaante of heerlijkheid op deze aarde te wandelen, alzo is ook de openbaring van Zijn Koninkrijk zonder uiterlijke grootheid of wereldlijk vertoon. Het wordt zelfs vergeleken met het geringe mosterdzaad in zijn begin, maar wat ten laatste zal opwassen tot een machtige boom, waarin alle vogelen des hemels, van welke pluimage ook, zullen nestelen.

Het beginsel van genade in het hart van de zondaar is alzo ook gering in het oog der wereld en menigmaal geringgeschat door het kind des Heeren zelf, omdat het rechte licht nog zo ontbreekt. Onkunde en ongelooft kunnen het werk Gods zo verdonkeren, de overgebleven verdorvenheden kunnen zo overwoekeren om het werk des Heeren ten onder te houden, ja zo mogelijk uit te roeien. Nochtans, daar God Zelf naar Zijn welbehagen en verkiezende liefde dit goede werk begonnen heeft, zo

zullen noch satan, noch wereld, noch eigen vlees vermogen om dit beginsel te vernietigen. Gode zij dank: het werk van de Heilige Geest is onwonderstandelijk, almachtig, vrijmachtig en daarom onverwoestbaar. Hoe meer dat beginsel in het hart van Jehova's gunstgenoten verdrukt wordt, hoe meer dat beginsel wassen en toenemen zal, gelijk de kinderen Israëls in Egypteland.

Dat beginsel der genade is wel volmaakt in zijn delen: Het verstand is verlicht geworden tot kennis van God in Zijn algenoegezaamheid, tot kennis van zichzelf in doemwaardigheid en van Jezus in Zijn dierbaarheid. De wil is vernieuwd om Gods wil te eerbiedigen, de genegenheden zijn geheiligd om de Heere te vrezen, het allerhoogst en eeuwig Goed. En de wandel is gericht in het spoor van Zijn geboden. Maar het is alles nog zo onvolmaakt in de TRAPPEN van het geestelijke leven. De allerheiligste zal door genade betuigen nog slechts een klein beginsel te hebben van deze nieuwe gehoorzaamheid en er met zielsheimwee naar jagen om in Christus Jezus door het geloof volmaakt te zijn: God is het zo eeuwig waardig!

Inhoud

Meditatie:

Het begin en het einde	1
Ds. A.F. Honkoop herdenkt 50-jarig ambtsjubileum	2
Een aanklacht (2)	4
Ogenblikjes (9)	5
Lezers vragen	6
Boekennieuws	7
Kerknieuws	8
Berichten	8
Predikbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

Administratie en betalingen van
abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

Alle advertenties aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Friso Hof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

En ook - eeuwig wonder - de Heere onderhoudt Zijn werk. "Daarom blijft er gedurig oorzaak om zich voor God te verootmoedigen, de toevlucht te nemen tot de gekruisigde Christus, het vlees hoe langer hoe meer door de Geest des gebeds en heilige oefeningen der godvruchtigheid te doden en naar het eindperk der volmaaktheid te zuchten, totdat zij, van dit lichaam des doods onbonden zijnde, met het Lam Gods in de hemelen zullen regeren" (D.L. 5, art. 2). Ziedaar, uw beginsel zal wel gering zijn; maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden.

Het begon als een wolkje als eens mans hand met tranen, met zuchten, met klagen naar God over de zonde, verlangend naar Zijn gemeenschap, hongerend, dorstend naar Jezus gerechtigheid. Maar het wolkje was een voorbode van een overvloedige plasregen. Zo zal het ware Godswerk in de ziel, langs de stervensweg aan eigen kracht en eigen gerechtigheid toenemen tot op de dag van Jezus Christus.

Het was slechts een handjevol koren (geen zakken vol) op de hoogte der bergen, maar dit belooft onder de zegenende bedauwing van des Geesteskracht een volle, rijke oogst, die zal ruisen als de Libanon. "Uw beginsel zal wel gering zijn, maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden".

Waren hier de vertroosting des Geestes zo rijk en zo groot, straks zullen Gods kinderen volle verzadiging hebben van vreugde voor Zijn aangezicht.

*Hun blijdschap zal dan onbepaald,
door't licht dat van Zijn aanzicht
straalt, ten hoogste toppunt stijgen.*

Hier was het de dageraad van het nieuwe leven, straks licht de volle dag door alle duister heen en de Zon der gerechtigheid zal nooit meer

ondergaan. Hier waren het de beekjes der rivier, die verblijdden die stad Gods, waarin Sions kinderen geboren waren. En soms waren het zulke volle beken, die onze ziel in liefde dronken maakten. Daar zullen zij als eeuwig zwemmen in de liefdewateren van vrije genade en gunst, die eeuwig God bewoog.

O lezer, lezeres, wat is het begin en het beginsel van uw leven? Bedenk toch: het begin beslist het einde! Van nature, met al Adams nakroost leeft het beginsel van vijandschap in ons eigenlievend, goddeloos bestaan. Moet ge zo voort, wordt dat uw einde, zal dat uw laatste wezen? Onbekeerd, onverbroken, onbedekt in het oordeel, zonder God, zonder Christus, zonder hoop of met een valse hoop naar het eeuwig einde, dat is de rampzaligheid?

Nog is het tijd der genade. De Heere werkt nog. Hij kan nog heden in u beginnen om Diens wil, Die het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste is in het leven van een dode zondaar.

Van onze kant (het zal geleerd worden) is het een onbegonnen werk, van Zijn kant een volmaakt werk. Maar het moet door waarachtige wedergeboorte in ons begonnen worden!

Nogmaals: Wat is uw begin? Is het ook daar waar gij leerde ondergaan voor God, waar Hij de eerste en de hoogste plaats verkreeg? Is het ook uw levenskeus en levensleus geworden: "Hij (Jezus alleen) moet wassen en ik minder worden?" Waarlijk dan zal die getrouwe God voortgaan u zegenende te zegenen en vermenigvuldigende u te vermenigvuldigen, totdat ten laatste God zal zijn alles en in allen. En die God alleen is onze zaligheid, ja de God van volkomen zaligheid!

Wijlen ds. D. Hakkenberg.

'Ik kon en mocht en wilde niet anders preken'

Ds. A. F. Honkoop herdenkt 50-jarig ambtsjubileum

Ze zeggen dat ik een Christus-prediker was. Dat bedoelen ze goed, je zou het zelfs als een compliment kunnen zien. Maar, vervolgt ds. A.F. Honkoop, ik kan nooit zeggen: ik heb het goed gedaan. Er was geen

enkele verdienste in. Bovendien: ik kon en mocht en wilde niet anders preken. Een preek zonder Christus is als een lege dop.

Het zal dinsdag 14 oktober Deo

volente vijftig jaar geleden zijn dat ds. Honkoop in Goes in het ambt van herder en leraar werd bevestigd. En dat nog wel op zijn verjaardag. 'Het was de mooiste verjaardag tot nu toe.' Werk lag er genoeg te wachten voor de jonge predikant. Toen hij een plaats kreeg in de classis Goes, stond er op de zestien gemeenten slechts één predikant: ds. Dieleman van Yerseke. De predikantenraad was groot in die dagen. In de jaren die volgden, kwamen er meer predikanten naar de classis. Onder meer ds. Honkoops vader, ds. P. Honkoop, die in 1956 naar Yerseke overkwam.

Stumperig

Bijna vijftig jaar heeft ds. Honkoop het Woord mogen uitdragen: twee jaar als student en 47 jaar als predikant. Tot hij ruim drie jaar geleden in Wageningen last kreeg van zijn evenwicht. 'Tijdens de eerste ontmoeting vroeg de neuroloog: Hoe lang hebt u gepreekt? 47 jaar, antwoordde ik. Het eerste wat ik wil zeggen, zo reageerde hij, is dat u dankbaar mag zijn dat u zo lang hebt mogen preken. Het tweede wat ik u moet zeggen: u bent versleten. U hebt geen weerstand meer.' De mededeling van de neuroloog gaf droefheid. 'Ik zou die ene Naam niet meer kunnen uitdragen. Dat drukte me terneer. In die tijd is de Heere overgekomen. Hij liet me zien wat er voor me weggelegd is. Er komt een tijd dat ik nooit meer hoeft te zondigen, dat ik Hem volmaakt mag grootmaken. Hier op aarde zijn de beste preken maar stumperig, maar de volmaaktheid wacht.'

'Nee', vervolgt de emeritus predikant, 'het is echt niet zo dat de preekstoel me niets meer zegt. De Heere heeft wel een stuk verdriet van me weggenomen. Maar als er iets in het hart mag leven van de rijkdom, de liefde, de genade en de barmhartigheid van de Heere Jezus, dan vind ik het jammer dat ik niet op de preekstoel sta. Te klagen heb ik niet. En soms mag ik er met anderen over praten. Dan wordt het wel eens warm van binnen.'

Ontdekkend

Hoe er gepreekt moet worden? Die vraag hoeft niet lang op antwoord te wachten. 'Ontdekkend. De verloren staat van de mens, door zijn diepe val, moet naar voren gebracht worden. Wij hebben door de zonde een

kloof geslagen tussen God en onze ziel. Tegenover de diepte van de val gaat juist de rijkdom van Christus schitteren. Zonder doorleving van onze verlorenheid heeft Christus geen waarde. Een diamant is mooi, maar tegen de achtergrond van zwart fluweel gaat hij nog meer schitteren. Zo gaat tegen de achtergrond van Gods eisend recht en de verlorenheid van ons bestaan Christus schitteren in Zijn glorie en heerlijkheid.' Het stuk van de ellende behoort dus een plaats te hebben in de preek, maar, waarschuwt ds. Honkoop, laten we wel het evenwicht bewaren. Een prediker moet niet in het stuk van de ellende blijven hangen, waarbij hij nauwelijks tijd overhoudt voor de prediking van Christus. Als ik dat hoor, ben ik bedroefd. In feite, zo is de ervaring van Honkoop altijd geweest, gaat de prediking over het scherp van het mes. 'Je valt gemakkelijk naar de wettische kant, waardoor je blijft hangen in de verlorenheid van de mens. Aan de andere kant wordt er veel over Christus gepreekt zonder dat er plaats voor Hem is. Je hoort in onze tijd nogal eens over Jezus roemen. De mensen worden aangespoord Hem aan te nemen. Maar daarmee ben je nog geen Christusprediker. Jezus zei Zelf: Die gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node. Duidelijker kan ik het niet zeggen. Er is veel prediking over Jezus die niet tot zijn recht komt, omdat de doorleving van de verlorenheid wordt gemist.'

Vaders preken

De vaste overtuiging dat Adam en Christus in elke preek een plaats behoren te hebben, hangt nauw samen met het klimaat waarin de jonge Honkoop opgroeide. 'Ik had het voorrecht dat ik niet vroomachtig ben opgevoed. Als ik de kant van de vroomheid op wilde, kreeg ik een duw naar de andere kant. Daar hebben vaders preken behoorlijk aan bijgedragen.' Er is echter een zaak die nog dieper gaat. 'Ik heb zelf moeten inleven dat alles buiten Christus tekort is als grond voor het behoud. Het besef voor een heilig en rechtvaardig God gedagvaard te worden en dan te moeten doorleven dat er helemaal niets overblijft, ja dat alles tekort is buiten de gerechtigheid van Christus, zorgt ervoor dat ik niets anders kon en had en

wilde preken dan de noodzaak in Christus geborgen te zijn.'

Tegelijkertijd bekent de emeritus predikant dat hij in de bijna vijftig jaar 'veel te weinig' heeft kunnen zeggen van de waardij van Christus. 'Ik heb te weinig kunnen zeggen hoe goed God is voor een doodschuldige, hoe rijk Christus is voor een arme, verloren zondaar. Daar kun je nooit genoeg van zeggen. Daarover raak je in honderd jaar nooit uitgepreekt. En in driehonderd jaar nog niet.' Wie de Schrift nauwgezet onderzoekt, is de ervaring van de predikant uit Kloetinge, zal telkens nieuwe facetten van het werk van Christus ontdekken. Er zijn weinig teksten waaruit je niet over Christus kunt preken. In de brieven van Paulus ben je snel bij het hart van de zaak. En ook het Hoge priesterlijke gebed is zeer mooi. Maar daar heb ik haast nooit uit durven preken. Daar ligt zo'n diepte in. Als je niet door een stof heen ziet, kun je wel proberen een preek te maken, maar dan komt de tekst niet tot zijn recht.'

Geoefend volk

Als ds. Honkoop terugblijkt op de 50 jaar die achter liggen, vallen hem verschillende zaken op. 'Toen ik als student door de gemeenten ging, ontmoette je op verschillende plaatsen geoefend volk van God. Het waren meest eenvoudige mensen; soms konden ze nauwelijks hun naam schrijven.' Namen komen in de herinnering: Keetje Moens uit Aagtekerke, Jane Welleman uit Nieuwdorp. 'Dat waren mensen die zo keurig konden vertellen wat God aan hun ziel had gedaan. Ik denk ook aan de broers Goof en Han Schalk uit Aalst. Echte Godgeleerden waren dat.' Er kan opzien zijn tegen dat geoefende volk van God. Toch hoeft je daar echt niet bang voor te zijn, zegt ds. Honkoop. 'Ze proberen je te helpen, te steunen en voor je te bidden. Voor de oppervlakkige godsdienst hoeft je ook niet bang te zijn. Als Gods Woord beslag legt, zullen zij moeten zwijgen. En bovendien: God laat Zijn knechten niet vallen. We moeten maar het meest bang zijn voor onszelf, voor ons eigen verdorven, hoogmoedige bestaan.'

Ook aan de predikanten van toen bewaart ds. Honkoop goede herinneringen. Wat het meest opviel aan hun preken? 'Ze spraken uit de innerlijke

zielsbeleving. En God gaf getuigenis aan hun woorden. Dat legde beslag. Ik herinner me een bidstond voor een Particuliere Synode die ds. Bel moest leiden. Hij was een eenvoudige man, maar beslist niet dom. Ds. Bel preekte over het brandende braambos. Daar kwam God in mee. Ik zie nog mijn vader zitten in de kerk: de tranen dropen van zijn gezicht.'

Napraters

We maken de stap naar deze tijd. Welke gevaren ziet ds. Honkoop voor de gemeenten? Mensen die het allemaal zo goed weten, antwoordt hij resoluut. 'Mensen die anderen napraten. Het is net als met de surrogaatkoffie uit de oorlog. Na verloop van tijd weten de mensen niet beter. Vooral niet degenen die het echte niet kennen. Ik ben bezig geweest met een meditatie over de apen en pauwen die uit Tarsis tot de koning Salomo werden gebracht. Daar zijn nog zoveel van zulke napraters en pronkers over dat ik er maar mee ben gestopt.' Het bezet ds. Honkoop bij tijden dat er zich een godsdienst aandient, die de woorden zonde en schuld wel noemt, die wel praat over Jezus, maar die de beleving mist. 'Het is levensgevaarlijk wat zich binnen onze gemeenten opwerpt. Laten we nooit vergeten dat de duivel ook zijn instrumenten heeft. Ik geloof dat hij ook vrome mensen in dienst heeft. Maar ook zij moeten sterven. En dan helpt het niets wat we allemaal gesproken of geschreven hebben.'

De 81-jarige predikant is even stil. 'Is dit het ergste? Als ik nu aan de andere kant begin? Als ik meer de Heere zou bedoelen, als ik meer op mijn plaats zou zijn, als er meer van mij zou uitgaan, zag het er dan niet anders uit in de gemeenten?' Van harte hoopt ds. Honkoop dat de gemeenten in het spoor blijven gaan dat ds. G.H. Kersten heeft bewandeld. 'In het jaar voordat ik op de Theologische School kwam, was ds. Kersten overleden. Toch is hij mijn leermeester geweest. Ik heb alle geschreven preken en aantekeningen van de lessen van ds. Kersten verzameld en bestudeerd. En nog vraag ik: kun je me één punt in de geloofsleer aanwijzen waarin ds. Kersten eenzijdig was of over het randje ging? Hij had niet alleen veel kennis, maar ook de innerlijke doorle-

ving van de zaken en de omgang met Gods volk.'

Geen half werk

Het is bijna tien jaar geleden dat ds. P. Honkoop, een jongere broer van ds. A.F. Honkoop overleed. Het sterven van 'Pup', zoals ds. P. Honkoop binnen het gezin heette, was een aangrijpende slag in de familie. 'We hadden al die jaren heel nauw met elkaar meegeleefd. Buiten de zondag om was er geen dag dat we elkaar niet opbelden. Ik heb wel eens gezegd: Als ik Pup niet meer heb, weet ik het niet meer. Maar dat was niet goed van me.'

In het In memoriam in het Kerkelijk Jaarboek schreef ds. A. F. Honkoop over het ziek- en sterfbed van zijn broer: Veel heb ik hem bezocht en dikwijls was ik jaloers op hem, omdat hij zo dicht bij de Heere mocht leven en zoveel van Gods gunst mocht ervaren. 'We denken nog altijd veel aan hem, maar niet met de wens: was hij er nog maar. De Heere doet geen half werk, Hij

heeft die zaak van me afgenomen. We staren hem wel eens na. Pup mocht vroeg naar huis en ik moet nog een eind mee. Dan blijft de vraag over of ik met de wil des Heeren verenigd mag zijn.'

Redactie

HELAAS

De laatste tijd is het onze gewoonte om met onze predikanten, die een ambtsjubileum mogen herdenken of die met emeritaat gaan, een vraaggesprek aan te gaan als redactie. Het was ons voornemen om dit ook te verzorgen met de ambtsbroeders ds. J. Karens van Opheusden en ds. C. Harinck van Terneuzen. Echter om voor hen moverende redenen hebben beiden helaas ons laten weten hiertoe niet bereid te zijn. Als redactie betreuren we deze beslissing uiteraard, maar we zullen het moeten accepteren. Misschien doet zich DV nog eens een andere gelegenheid voor.

ds. v. A.

Een aanklacht

(2)

Eenvoud

In dit artikel vervolgen we de bespreking van het boek van ds. H.J. Hegger, *Vader, ik klaag u aan*. Op de jongerenavonden, ter verdediging waarvan ds. Hegger zijn boek geschreven heeft, wordt sterk benadrukt dat geloven erg eenvoudig is. In de artikelen in *De Saambinder* werd dat reeds opgemerkt en werd er de vinger bij gelegd. Ds. Hegger komt nu met de aanklacht dat 'eenvoudig geloven' in onze gemeenten goeddeels is vervangen door 'allerlei uiterst gecompliceerde leerstelsels' (pag. 40). We zouden niet meer 'eenvoudig kunnen steunen op de belofte van Christus om zeker te mogen zijn van de vergeving der zonde en het eeuwige leven'. Dat het in de Gereformeerde Gemeenten allemaal zo ingewikkeld is geworden heeft ds. Hegger geleerd uit de kritische boekjes van dr. ir. J. Blaauwendraad. Ook op dit punt kunnen we echter ds. Hegger geen gelijk geven. Ook wij belijden dat het geloof in Christus redt van de dood. Door het geloof immers wordt een

verloren zondaar met Christus verenigd en deelt hij in de goederen des heils. Zo duidelijk en zo eenvoudig staat dat in de Bijbel. 'Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem' (Joh. 3:36). Wie gelooft, is behouden en wie niet gelooft die gaat zeker verloren. Op aarde wordt de scheidslijn getrokken door het ware geloof (zie ds. G.H. Kersten, *Heidelbergse Catechismus*, Zondag 7, pag. 73-74). Toch lezen we echter ook nadrukkelijk in de Bijbel dat we onszelf bedriegen kunnen. De Heere Jezus spreekt over wijze en dwaze maagden (Matth. 25:1-13). Hij wijst op een voorzichtige en een dwaze man (Matth. 7:24-29). Hij zegt dat op de jongste dag **velen** 'zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen' (Luk. 13:24). En Paulus zegt tegen de gemeenteleden van Korinthe: 'Onderzoekt uzelf, of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf. Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is? tenzij dat gij enigszins verwerpe-

lijk zijn' (2 Kor. 13:5). In de Catechismus (vraag 21) wordt met nadruk gevraagd naar een *wáár* geloof. Ursinus, één der opstellers van de Heidelbergse Catechismus, merkt in zijn toelichting op de catechismus op, dat 'waar' hier staat omdat er ook geloof is dat *niet* verenigt met Christus. Geloof dat niet leidt tot de zaligheid. En in *De Saambinder* van 26 september 2002 wordt gewezen op dr. A. Comrie, die aangeeft dat er een groot verschil is tussen een bevattings van Jezus en het ware geloof in Jezus, gewerkt door de Heilige Geest. Ook Calvijn wijdt in zijn *Institutie* vele bladzijden aan een nauwkeurige omschrijving van het ware geloof (III,1,2). Ook Calvijn is beducht voor schijn geloof. Het spreken over geloof in onze gemeenten wordt ook mede bepaald door het feit dat we recht willen doen aan de schriftuurlijke gedachte dat een mens zich kan bedriegen voor de eeuwigheid. Helaas gaat ds. Hegger in zijn boek aan die werkelijkheid bijna geheel voorbij.

Standen

Ds. Hegger breekt in zijn boek ook de staf over de standen in het genadeleven. Hij schrijft onder meer het volgende: 'Dergelijke kruispunten als bijzondere ervaringen (in de zin van bevindingen die je min of meer los van de Schrift overkomen) kan ik nergens in de Bijbel vinden. Zeker, ieder gelovige wordt wel eens overweldigd door een Schriftwoord waar hij altijd overheen heeft gelezen. Het zijn geen "kruispunten" als overgang naar een nieuwe fase die wezenlijk onderscheiden is van de voorgaande' (pag. 153). Regelmatig valt in dit boek de termen systeem, leerstelsels, etc. Kennelijk zit dit nogal hoog bij ds. Hegger. Waar gaat het echter bij de standen in het genadeleven om? Los nu even van de woorden die we daar voor gebruiken en de wijze waarop we een en ander theologisch formuleren, gaat het toch om schriftuurlijke gedachten. De Heere Jezus zegt tot Nathanael: 'Gij zult grotere dingen zien dan deze' (Joh. 1:51). In de brief aan de Hebreërs kunnen we lezen over 'het beginsel van de leer van Christus' en de 'volmaaktheid' (Hebr. 6:1). Ook lezen we in deze brief de aansporing om toe te gaan 'met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs' (Hebr. 10:21). Paulus maakt onderscheid

tussen 'melk' en 'vaste spijs' (1 Kor. 3:2). In de Dordtse Leerregels lezen we over de 'mate des geloofs' (V,9). En in de Heidelbergse Catechismus worden bij de heilsfeiten voortdurend vragen gesteld als: wat nuttigheid verkrijgt gij door de heilige ontvingenis en geboorte van Christus? Wat nut ons de opstandig van Christus? Het zijn deze en vele andere gegevens uit de Schrift en de belijdenis die ons er toe brengen om over Gods genade in zondaren onderscheidenlijk te spreken. De ene gelovige heeft iets meer geleerd op de school van Gods genade dan de andere. Het is die gedachte die we met het woordje 'standen' trachten uit te drukken. Helaas is die intentie kennelijk aan ds. Hegger geheel voorbij gegaan. Voor hem zijn standen leerstelsels, systemen, etc. Jammer dat, mogelijk onder invloed van de boekjes van dr. ir. Blaauwendraad, ds. Hegger zoveel onterechte kritiek meent te moeten uitspreken. Laat ik er overigens ook op wijzen dat de standen in het genadeleven niet zijn bedoeld om zondaren buiten Christus rust te geven. In het voetspoor van de Reformatie en van bijvoorbeeld iemand als dr. A. Comrie heeft ds. Kersten de zekerheid altijd tot het wezen van het geloof gerekend. 'Wie ganselijk mist dat vertrouwen dat al zijn zonden om Christus wil vergeven zijn, die mist het geloof; dié is dood en onwedergeboren' (*Meer dan overwinnaars*, pag. 9). Laten we ook die woorden van ds. Kersten maar voluit ernstig nemen.

Fundament

'In sommige protestantse kringen is men weer in die oude fout teruggevallen. Men is de genade gaan zoeken in zichzelf, in een bevinding of in wat dan ook. Men heeft verlaten "het vaste fundament van God, hebbende dit zegel: De Heere kent de Zijnen" (2 Tim. 2:19). Men is het fundament gaan zoeken in een zo diep mogelijk kennen van eigen ellende' (pag. 164). Ds. Hegger is van oordeel dat de kennis der ellende het een en al is in de prediking in onze gemeenten. We zouden zelfs het fundament van het behoud leggen in de kennis der ellende. Eigenlijk sta ik versteld over zoveel onbegrip en onjuistheid over de prediking in de kring van onze gemeenten. Mag ik nog een iets aanhalen uit de catechismuspreken van ds. G.H. Kersten? 'Ja,

ga nog een stap verder en zie het vaste fundament van de troost der uitverkorenen niet in hun ervaringen, doch in Christus, Die is dood geweest en leeft in alle eeuwigheid' (pag. 184). En ergens elders schrijft ds. Kersten: 'En toch, de leraar blijve dienaar van het Evangelie. Blijkbaar beschouwen velen het als zeer rechtzinnig wanneer zij donderen met de oordelen; op een zeer wettisch leven aandringen; zonder het volk van God de troost te bieden, die in het rechte

Ogenblikjes

Wetskernen - 9

Niet doodslaan (over het menselijk leven)

Exodus 20:13

Wie des mensen bloed vergiet, diens bloed zal door de mens vergoten worden: want God heeft de mens naar Zijn beeld gemaakt, zo lezen we bij de noachietische verbondssluiting. Doodstraf: de zwaarste sanctie op moord, abortus, euthanasie! Groot is Gods zorg over het leven van de mens. Hij is drager van Mijn beeld, zegt de Schepper! Dáartegen richt zich de doodslag, in allerlei vorm.

Moet vrees ons niet bezetten, gelet het vijfde gebod? God haat de wortel van de doodslag, zoals: wraakgierigheid, toorn, nijd en haat. Hoe wijd is het gebod: mijn naaste niet onteren, haten, kwetsen of doden, niet in daden, gebaren, woorden en gedachten. Ja, mijn vijanden zelfs liefhebben. Hoedanig is uw leven? Aan wie kleeft als 't ware niet het bloed van zovele beelddragers Gods?

Het gebod striemt ons! Leggen wij dit naast ons neer? Of gevoelen we de zware schuld, die ons met schrik vervult? O, roep dan: verzoen, barmhartig Heer, Uw grote Naam ter eer. Bewijs mij eens genade. Om het dierbaar bloed van een onschuldige Jezus, Gods volstreckte Beeldrager. Wee, die dát alreinigend bloed onrein acht!

Tholen,

ds. C. de Jongste

gebruik der sleutelen ligt, als het koninkrijk der hemelen wordt opgedaan degenen die geloven. Niet alzo!’ (pag. 340). Er is maar één grond van de zaligheid. Dat is Christus en Zijn gerechtigheid. Geen andere Naam! (Hand. 4:12). Toch moeten we wel oog blijven houden voor de vraag hoe een zondaar deel krijgt aan Christus. De Heere Jezus spreekt armen zalig. Hij wijst op degenen die treuren, honger en dorsten (Matth. 5:3,4,6). In de Catechismus gaat het over drie stukken. En blijkens het *Schatboek* van Ursinus gaat het stuk der ellende voorop omdat alleen in die weg de enige troost wordt verkregen. ‘De kennis van de ellende is hoogst nodig ... omdat ze in ons de begeerte opwekt om verlost en getroost te mogen worden (...) En daaruit blijkt dus, dat de kennis der ellende als een middel en oorzaak dienen moet, om naar de verlossing te staan, zonder welke men geen troost krijgen kan’. Ook vindt de opsteller van de Catechismus de kennis der ellende nodig omdat mensen van nature ‘geen geschikte hoorders van het Evangelie zijn’, tenzij ze hun zonde en ellende recht kennen’ (*Schatboek*, pag. 27-28). Het zijn deze dingen die we in onze gemeenten graag willen vasthouden. Zo spreekt de Schrift; zo sprak de Reformatie en zo leert de Heere Zijn kinderen! De weg naar de zaligheid gaat over kennis der ellende, verlossing en dankbaarheid. Het fundament ligt niet in de mens, niet in diepe kennis van de zonde, maar alleen en uitsluitend in het Middelaarswerk van Christus.

Overig

Er staan in dit boek van ds. Hegger nog veel meer verwijten aan het adres van onze gemeenten. Zo zouden wij beknibben op Gods aanbod van genade. Ook dat is echter niet wáár. Wij leren en belijden in de uitspraken van onze Generale Synode van 1931 de ‘ernstige aanbieding van Christus en de verbondsweldaden in het Evangelie’ aan alle hoorders. Het is waarlijk niet onze intentie dat maar ‘een heel, heel klein groepje uit het gehele volk’ behouden zou mogen worden. De prediking onder ons zou ‘bangmakerij’ zijn. Predikanten zouden er met de ‘knuppel’ van de wet op los slaan. Het is eenvoudig niet waar. De prediking, met alle gebrek uiteraard en met ieders accent, is en

blijve ook onder ons bediening der verzoening. In de Bijbel staat: ‘Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus wege: laat u met God verzoenen’ (2 Kor. 5:20). Wij leren niet dat het goed is dat een mens maar veel moet twijfelen. Ook in onze gemeenten wordt aangespoord om te staan naar opwas in de genade, naar vastheid en zekerheid in Christus. Wel echter willen we bijbels en gereformeerd zijn. Het gaat op de eeuwigheid aan. De twee wegen willen we de gemeente voorhouden (Matth. 7:13-14). De noodzaak van de wedergeboorte willen we graag benadrukken (Joh. 3:3, 3:5). De doodstaat van de mens is voluit werkelijkheid (Ef. 2:1-3). De genoegzaamheid van Christus willen we tekenen (Joh. 1:27). De zaligheid in Hem willen we rijk en ruim aanbieden aan de grootste der zondaren. De prediking ‘roept tot bekering; zij nodigt tot de zaligheid; zij biedt verloren zondaren Christus aan. God Zelf nodigt daardoor de zondaar en Hij zendt Zijn knechten, die met heilige ernst en getrouwheid, alsof God door hen bade, bidden van Christus’ wege: “Laat u met God verzoenen” (ds. G.H. Kersten, *Korte lessen over Kort Begrip*, pag. 124). Dat wordt elke catechisant in onze gemeenten voorgehouden. Het is de Heere, Die Zelf daarvoor inwint en plaatsmaakt. Op de jongerenavonden zijn zeker zaken te beluisteren die de moeite waard zijn. Maar tegen de geest erachter heeft *De Saambinder* willen waarschuwen. En laten we dat toch ter harte nemen. Ik zou ds. Hegger eigenlijk nog zoveel andere dingen willen zeggen. Mag ik vragen om over het (oneigenlijke) kindschap van Ismaël en Izak Calvijn zelf na te lezen op Romeinen 9:6 (pag. 245)? Mag ik vragen om rond inwendige en uitwendige roeping ook eens na te lezen wat Calvijn zegt bij Romeinen 10:16, en mag ik u vragen om rond beloften en het adres ervan ook eens na te zien wat de kanttekenaar daarover opmerkt op Romeinen 9:6, kanttekening 22? En kunt u dan in het licht daarvan overeind houden dat onze gemeenten zijn afgeweken van de lijnen die reeds in de Reformatie zijn getrokken? Zijn uw aanklachten gegrond?

Tenslotte

Vele jaren geleden schreef prof. dr. A.A. van Ruler een scherp artikel over onze kring. Van Ruler noemde onze kringen ultra-gereformeerd. Heel veel van de dingen die ds. Hegger ons aanwrijft, werden destijds ook al door Van Ruler gezegd. Wijlen ds. A. Vergunst heeft het artikel van Van Ruler in *De Saambinder* uitvoerig besproken en weerlegd. Als slot van deze bespreking wil ik iets overnemen van ds. Vergunst.

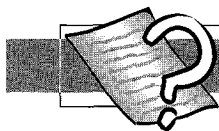
‘En al zijn er ongetwijfeld in de bevindelijk gereformeerde kringen ontsparingen aanwijsbaar, waarop Van Ruler terecht de aanduiding “kettters” toepast, in het algemeen gesproken kan ik met deze typering echter niet gelukkig zijn. Naar mijn mening kan men hier of daar wel eens iemand aantreffen, die tot model van Van Rulers beschouwingen gestaan kan hebben; maar de aanduiding “ultra-gereformeerd” met de inhoud, die er in dit artikel aan gegeven werd, zal nauwelijks voor enige groep in de toch van verscheidenheden rijke Gereformeerde Gezindte kunnen worden aangewend. Daarom betreur ik, dat (...) velen het verwelkomd hebben als een juiste kenschetsing van groepen, die aan de rechterzijde van de Gereformeerde Gezindte verkeren.

We willen als gereformeerden, die de bevindelijke prediking beminnen en in leer en leven aan de gereformeerde levensovertuiging vast wensen te houden, slechts in het bijbelse spoor gaan en de belijdenis en het leven der vaders liefhebben. We willen niet ultra-gereformeerd zijn, noch als zodanig aangeduid worden. Geen enkele behoefte is er aan een nadere aanduiding. Gewoon gereformeerd, omdat wij naar de gereformeerde leer en het gereformeerde leven, naar Schrift en de belijdenis ons persoonlijke, kerkelijke, maatschappelijke en politieke leven zoeken in te richten. Op deze leer moet men ons voortdurend kunnen en mogen aanspreken en daar moeten we in de volle breedte van het leven ernst mee maken’ (ds. A. Vergunst, *Neem de wacht des Heeren waar*, pag. 69).

N.a.v. ds. H.J. Hegger: Vader, ik klaag u aan; Uitgeverij Kok – Kampen, 2003; 262 blz.

Amersfoort,

ds. W. Visscher

Lezers vragen

Mevr. C. te W. begrijpt niet waarom iemand bij overkomst uit een ander kerkverband belijdenis moet doen voor de kerkenraad. Is dit niet in strijd met de eenmaal afgelegde openbare belijdenis? Belijdenis doe je toch maar één keer?

Deze vraag wordt nogal eens gesteld. Zij heeft alles te maken met het noodzakelijke toezicht door de kerkenraad op leer en leven. Op belijdenis en wandel van de leden der gemeente. Degenen die zich vanuit een andere gemeente van hetzelfde kerkverband vestigen, brengen een *attestatie* mee die afgegeven is door de kerkenraad van de gemeente die verlaten werd. Zo'n attestatie is een getuigenschrift waarin een verklaring wordt gegeven van leer en wandel van de betrokkene. Op grond van deze attestatie kan de nieuwe kerkenraad het lid dat uit de zustergemeente komt, als lidmaat van eigen gemeente opnemen. Deze toelating vloeit voort uit het kerkverband. De daarbij behorende gemeenten hebben dezelfde belijdenis aanvaard en leven naar dezelfde kerkorde.

Echter: iemand die overgaat naar een ander kerkverband kan geen attestatie ontvangen. Dit lid ontvangt op zijn verzoek een *bewijs van lidmaatschap*, met daarop de vermelding van de gegevens van doop, afgelegde belijdenis en eventuele kerkelijke huwelijksbevestiging. Attestaties kunnen wél afgegeven worden bij het overgaan naar een ander kerkverband, indien daarmee een *kerkelijke correspondentie* is. Dit behelst o.a. de wederzijdse erkenning van elkaars attestaties. In zo'n geval wordt dus ook geen belijdenis voor de kerkenraad afgelegd.

Het opnieuw uitspreken van de belijdenis is niet iets nieuws. In de provincie Groningen werd in de kerkenordening van 1595 bepaald dat zij die van elders waren ingekomen en reeds daar tot de kerk behoorden, toch hun geloofsbelijdenis voor de hele gemeente opnieuw zouden afleggen. Dr. F.L. Bos schrijft in zijn boek *De orde der kerk*: 'In het algemeen geldt voor de aanvaarding van

leden uit andere kerkformaties de volgende regel: niemand worde als lid erkend, dan nadat:

1. de kerkenraad zich verzekerd hebbe van zijn instemming met de gereformeerde belijdenis en van zijn christelijke levenswandel; en
2. door hem verklaard is, dat hij onze diensten (ambten) erkent en zich met ons schaart onder de Dordtse kerkenordening. Over hen, die hieraan nog niet voldaan hebben, kan door de kerkenraad geen kerkelijke tucht geoefend worden' (Synode Amsterdam 1892).

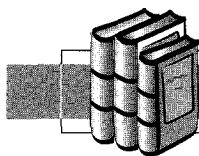
Het onderzoeken en afnemen van belijdenis door de kerkenraad van hen, die uit een ander kerkverband komen, is dus zeker niet in strijd met de eenmaal afgelegde belijdenis. De kerkenraad is verplicht zich te overtuigen dat geen valse leer in de

gemeente wordt ingedragen en de gemeente heeft er recht op die belijdenis te vernemen. Indien de persoon in het andere kerkverband de ware en zaligmakende leer, overeenkomstig de Heilige Schrift was toegedaan, hoeft hij die niet af te zweren, maar voor de kerkenraad die nu over hem gesteld wordt, te herhalen en te bevestigen. Ook bij de bediening van de Heilige Doop wordt in het antwoord op de tweede doopvraag ('bekent') telkens opnieuw openbare belijdenis afgelegd!

De Bijbel spreekt over een 'belijden' dat telkens opnieuw moet worden gedaan. Die eis omvat ons hele leven, in woord en wandel. 'Dit is het Woord des geloofs, hetwelk wij prediken: namelijk, indien gij met uw mond zult belijden de Heere Jezus en met uw hart geloven, dat Hem God uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden. Want met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid en met de mond belijdt men ter zaligheid' (Romeinen 10:8b-10).

Werkendam,

ds. M. Karens.

Boekennieuws

Petrus Immens, *De Godvruchtige Avondmaalganger*. Uitgeverij De Banier – Utrecht, 2002; achtste druk, 417 blz; prijs: 19,30 euro.

De godvruchtige avondmaalganger – die zál er zijn tot de jongste dag toe. Waar ook ter wereld, misschien ook wel in Nederland. Maar 't komt er natuurlijk persoonlijk op aan. Velen die zondag aan zondag in de kerk zitten, hebben dit nog nooit recht beseft. Hoewel de bediening van het Avondmaal in het midden der gemeente hen aanklaagt, zijn ze horende doof en ziende blind. 't Gaat wezenlijk langs hen heen. Ontzettend is de schuldige doodstaat waarin de mens van nature verkeert.

Er zijn ook anderen, die spreken over verbond, over geloofsplicht en over heel veel van dergelijke waarheden. Maar ondertussen werd het ook voor hen nog nooit in waarheid een persoonlijke zaak, en nog minder een afgesneden zaak. Zij gaan ten avondmaal, waar hun wordt toegeroepen: Vriend(in), hoe zijt gij hier gekomen? O, ontzettend is het als men meent rijk en verrijkt te zijn, en niet wil begrijpen dat men in werkelijkheid in een jammerlijke staat verkeert.

Er zijn nóg weer andere mensen, die vaak

tobben en kreupelen. Gaat het in de prediking over de huichelaar, dan zeggen ze: O God, daar krijg ik de boodschap thuis gebracht! Wordt de noodzakelijkheid van bekering de gemeente met ernst voorgesteld, hun gebed is: Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn. Gaat het over de rijkdommen van vrije genade – het smart hen dat 't hen te hoog is, en dat zij er niet bij kunnen. Wordt megedeeld dat er een voorbereidingspreek gehouden zal worden, ze beven inwendig. Ze zeggen: de verbondsdis is zo heilig, en ik ben niet godvruchtig, maar onheilig. O, wat zijn ook zij ziende blind en horende doof? Zij hebben een leidsman nodig, die hun kwalen blootlegt, hun bezwaren kent en wegneemt. Die met liefdevolle gestrengheid met hen handelt, en tevens hen koestert, gelijk een moeder haar kinderkens. Een leidsman die ook wéét, dat hij niets vermag, tenzij de Geest van Christus een zegen schenkt.

Zo'n leidsman nu wilde ds. P. Immens wezen voor Gods overblijfsel in zijn dagen.

Zeker, hij vermaant de onverschilligen en waarschuwt de dwaze bouwers. Ook heeft hij een woord om de geoefenden in de genade te onderwijzen. Maar uit de veertien *verhandelingen* die in 'De godvruchtig-

ge avondmaalganger' te vinden zijn, blijkt dat hij zich toch in het bijzonder gedrongen voelde de gekrookte rieten en rokende vlaswieken te kweken en aan te blazen. En zo gaat het nog. Wat is het toch een gezegende zaak als in de gemeente een gezonde nuchterheid mag zijn ten opzichte van de bediening van het Heilig Avondmaal! Wat worden dan de harten van Gods knechten gaande en vrijmoedig gemaakt om de minste van al degenen die een goddelijk recht hebben, te nodigen en te lokken – om ze te halen uit de heggen en de steggen!

Petrus Immens (1664-1720), predikant en professor te Middelburg vanaf 1698, heeft de verhandelingen gehouden op door-de-weekse dagen. Onder zijn talrijk gehoor zat Jacoba Petronella Winckelman. Zij schreef het gesprokene zo goed als letterlijk op. Immens heeft er van geweten, en sommige verhandelingen nagelezen, erkennend dat ze zo inderdaad door hem uitgesproken waren. Van de uitgave heeft hij echter niet geweten, want die is van 1752, tweeëndertig jaar na zijn sterven. Het is dus door een opmerkelijk beleid van Gods voorzienigheid dat deze verhandelingen bewaard zijn gebleven. Evenals de preken van ds. B. Smytegelt, ook te Middelburg, die opgeschreven werden door Maria Boter. We mogen wel met verwondering opmerken, dat er niet veel boeken zijn die van geslacht op geslacht herdrukt en gelezen werden, als juist deze boeken. God gaf er Zijn zegen over. De voorrede in dit boek is 58 bladzijden lang, en geschreven door ds. J. Willemsen. Men sla deze voorrede vooral niet over, want na een 'aanprijzing van de gedachtenis des rechtvaardigen' over Spr. 10:7, vertelt hij over de bekering van Jacob Hanappier. Een

geschiedenis die waard is doorverteld te worden door onze leerkrachten aan de hogere groepen van de basisschool. Dat geldt trouwens ook van hetgeen meege-deeld wordt over de kracht van Gods genade in het geslacht Immens.

Verder is elke verhandeling in dichtwoord vertolkt door Johannes Hazeu Czn. De liederen kunnen gezongen worden op de psalmmelodie die er boven staat. Ze dienen als medium bij het bemediteren van de inhoud – aldus dr. S.D. Post in zijn proefschrift over Pieter Boddaert en Rutger Schutte, blz. 40.

De uitgave is keurig verzorgd. De inhoud is alleszins lezenswaardig. 't Is maar of we er belang bij hebben. Sommigen zeggen dat ds. Immens meer de nadruk legt op de christen dan op Christus. Met andere woorden: het zou te bevindelijk zijn. Het verwijt verwarre ons niet. Ook leze men dit boek niet als een studieboek, maar houde het doel in 't oog. Ds. Immens wist wat er omgaat in het hart van degenen die het werkelijk om de Vrijstad te doen is. Mocht het ook bij ons maar de vraag van ons leven zijn. De weg naar de Vrijstad is een verborgen weg. Die weg kan worden aan gewezen, maar alleen Gods Geest doet die weg in waarheid gaan. Zoals Datheen daarvan zingt in Psalm 25 vers 4:

*God is waarachtig en goedig,
Hij is 't en blijft zulks altijd;
Ten wege brengt Hij zachtmoedig,
Den zondaar vervallen wijd.
Den ootmoedigen leert Hij
Zijn godzalige voetpaden;
Hij toont ook Zijn wegen vrij
Den armen mensen beladen.*

Barneveld,

ds. C. Hogchem.

Heere verlene genadig wat ds. J. Driessen tijdens het samenzijn overdacht uit Psalm 92 vers 13 en 14. Ons trof wat broeder Honkoop zei in zijn dankwoord. Hoe hij zijn stervende moeder beloofd had de Heere te dienen, maar dat hij totaal niet wist hoe dat moest. Na veertig jaar mocht hij getuigen, hoe de Heere nameloos goed voor hem geweest was in al het op en neer van zijn ambtelijk leven.

Graag laten we u meelesen uit de kerkbode van de classis Gouda, waarin ouderling G. H. Verweij ook aan het bovenstaande ambts-jubiläum aandacht besteedt:

"Broeder J. Honkoop hoopt op D.V. 29 september a.s. te herdenken dat hij 40 jaar het ambt van ouderling heeft mogen dragen. Slechts drie maanden na het overlijden van zijn geliefde vader Ds. P. Honkoop Sr. (23 juni 1963) werd broeder Honkoop geroepen om ouderling te worden in de Ger. Gemeente van Den Haag-Centrum. Hij maakte deel uit van een kerkenraad van 17 mannen waarvan er nu nog maar 2 in leven zijn. In datzelfde jaar werd ook broeder P. Bal tot ambtsdrager bevestigd. Het heeft de Heere behaagd hem in 1999 van ons weg te nemen. Broeder Honkoop heeft ervaren dat de Heere in Zijn trouw hem heeft willen bijstaan en bekwamen om zijn ambt getrouw te mogen vervullen. Hij was diverse jaren penningmeester en is al bijna 25 jaar scriba. Veel functies heeft hij vervuld in het geheel van onze Ger. Gemeenten. Samen met zijn vrouw heeft hij al meer dan 30 jaar de administratie van ons weekblad "De Saambinder" verzorgd. Daarnaast heeft hij vele jaren de administratie van de CGO en van het Deputaatschap voor Evangelisatie verzorgd. Als deputaat voor de emerituskas mag hij al vele jaren de belangen van onze emerituspredikanten, predikantsweduwen en wezen behartigen. Vaak werd onze broeder verkozen voor de Particuliere- en Generale Synode, waarin hij, dikwijls als quaestor, een plaats in het moderamen kreeg. Voorwaar een indrukwekkende lijst. Voor zijn bijzondere inspanningen werd hem in 2000 de onderscheiding van ridder in de orde van Oranje-Nassau verleend. Moge de Heere, de God van aller genade, hem de hoogste onderscheiding geven die een mens kan ontvangen n.l. om te mogen delen in de genade die de Heere Jezus Christus Zelf verworven heeft en om te ervaren (Zondag 1) om zijns getrouwen Zaligmaker Jezus Christus eigen te zijn. We wensen onze broeder samen met zijn vrouw, dat zij nog vele jaren gespaard zullen worden en dat hij in Gods gunst mag blijven dienen als ouderling in onze Gemeente. Gode tot eer!"

Kerknieuws

Beroepen:

te Amsterdam-Noord:
ds. C. Neele te Aagtekerke.

Bedankt:

voor Berkenwoude:
ds. B. van der Heiden te Alblasserdam;
voor Doetinchem en voor Gorinchem:
ds. P. Mulder te Dordrecht;
voor Emmeloord:
ds. R. Kattenberg te Arnhem;
voor Lelystad:
ds. J.J. van Ekeveld te Zeist;
voor Rotterdam-Zuid:
ds. L. Blok te Ermelo;
voor Vlaardingen:
ds. G. Clements te Gouda;
voor Vlissingen:
ds. G.J.N. Moens te Goes.

40 JAAR OUDERLING HONKOOP

Vrijdagavond 3 oktober j.l. waren we in de oude binnenstad van Den Haag aanwezig in

ons kerkgebouw aan de Oude Boomgaardstraat. Daar was door de kerkenraad een samenzijn belegd ter gelegenheid van het feit, dat ouderling J. Honkoop mocht herdenken deze gemeente veertig jaar in het ambt van ouderling heeft mogen dienen. Gezien de plaats die onze broeder niet alleen plaatselijk, maar ook landelijk in ons kerkelijk leven inneemt willen we via de Saambinder ook met hem - en niet te vergeten zijn vrouw - meelevens. Namens de redactie en de lezerskring willen we hem van harte met deze mijlpaal feliciteren. De

Berichten

BERICHT VAN DE ABONNEMENTENADMINISTRATIE

Op de acceptgiro, welke u vorige week is

toegezonden, voor de periode oktober 2003 t/m maart 2004 is abusievelijk geen verschuldigd bedrag vermeld. U bent

€ 11,00 voor deze periode verschuldigd. Overbetaling stellen wij zeer op prijs. Wij stellen het tevens op prijs als u het verschuldigde bedrag deze maand overmaakt.

Wij zeggen u bij voorbaat hartelijk dank.

De abonnementenadministratie.

HELPEDE HANDEN, VERENIGING GEHANDICAPTENZORG

D.V. zaterdag 18 oktober a.s. is er een contactdag voor mensen met een lichamelijke handicap in de zaal van de Gereformeerde Gemeente te Goes. Aanvang: 10.30 uur.

De heer H. Aarnoudse uit Tholen hoopt voor ons een inleiding te houden over: "De schreiende hinkende", naar aanleiding van Micha 4.

Belangstellenden van harte welkom. In verband met broodmaaltijd graag vóór oktober a.s. opgeven bij het secretariaat: Aalbersestraat 1, 4463 TB Goes.

HELPEDE HANDEN, VERENIGING GEHANDICAPTENZORG

D.V. donderdag 23 oktober a.s. is er een bijeenkomst in het kader van Onderlinge Ouderhulp in één van de zalen van het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Scherpenzeel, Prinsenlaan 1. De heer J.G. van der Poel zal een lezing houden over 'Werk op maat'. Hij is voorzitter en tevens arbeidsconsulent van de stichting NOHE, die een werkervaringsproject heeft met o.a. een zorgboerderij in Doornspijk.

Ontvangst met koffie 19.45 uur. Sluiting om 22.00 uur.

Alle ouders en familieleden zijn hartelijk welkom.

MEDEDELING DEPUTAATSCHAP VOOR STUDERENDEN, OPROEP VOOR STUDERENDEN IN MAASTRICHT, KERKRADE E.O.

Van meerdere kanten is bij het deputaatschap voor studerenden de vraag binnengekomen te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om studerenden in Maastricht, Kerkraade e.o. met elkaar in contact te brengen. Wellicht is er belangstelling om enkele keren per jaar elkaar te ontmoeten. Studerenden in de genoemde regio wordt verzocht zich te melden bij de contactpersoon Margreet Dasselaar, tel. 043-3613063, 06-16702422, e-mail: M.Dasselaar@student.unimaas.nl.

VERZORGENDE BEROEPEN REGIO WALCHEREN

D.V. dinsdag 14 oktober 2003 hoopt Dr. A.A. Tanis een inleiding te houden over: "Alternatieve" geneeskunde en de verantwoording van de patiënt.

De bijeenkomst wordt gehouden in een van de zalen van de Ter Hoogekerk, Willem Teelinkstraat 3, Middelburg. Aanvang van de avond: 19.45 uur.

PSALMZANGAVOND VOOR ISRAËL

Op D.V. zaterdagavond 18 oktober om 19.30 uur wordt in de Rehobothkerk van

de Gereformeerde Gemeente te Zeist, Joubertlaan 5, een Psalmzangavond gehouden. Medewerking verlenen Psalmzangkoor "Laus Deo" uit IJsselmuiden-Grafhorst en het Psalmzangkoor "Prijst den Heere" uit Oldebroek. Ook zal er samenzang zijn. Op deze avond wordt gecollecteerd voor het Deputaatschap van Israël. Een verkoop en informatietafel van het deputaatschap is aanwezig.

Ds. J.J. van Eckevelde zal de opening en sluiting verzorgen. Ds. C.J. Meeuse hoopt een meditatie te houden. Toegang is vrij.

REGIONALE ZENDINGS- AVOND VAN DE RZC AMSTERDAM

D.V. vrijdag 17 oktober 2003 zal er een regionale zendingsavond voor de gehele classis Amsterdam worden gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Enkhuizen, van Bleiswijkstraat, hoek Wegje 4. Aanvang 19.30 uur. Opening door een lid van de kerkenraad. De heer ir. R.H. Warnaar, administrateur/diaconaal coördinator en aanstaand evangelist te Guayaquil, Ecuador hoopt een inleiding te houden over zijn werk daar. Het plaatselijk gemengd koor "Soli Deo Gloria" hoopt haar medewerking te verlenen. Er zal een collecte worden gehouden voor de zending. Het bestuur van de RZC Amsterdam nodigt jong en oud uit om uw belangstelling te tonen voor het zendingswerk. Ook uw gebed kan niet gemist worden.

HET WERK VAN BN EN ZGG IN HET ZUIDEN VAN SOEDAN

Onlangs heeft ondergetekende als secretaris van de Samenwerkingscommissie BN-ZGG samen met de heer Van Heteren, algemeen secretaris van het Deputaatschap BN, een bezoek gebracht aan het Bomagebied in Soedan waar de zusters Henny Vlak en Alie Buijert namens onze gemeenten werkzaam zijn. Met Across, een koepel van protestantse zendings- en hulpverleningsorganisaties waarmee wordt samengewerkt, en de overheid ter plaatse was oorspronkelijk de afspraak gemaakt

dat gewerkt zou worden aan het opzetten van een basisgezondheidsprogramma in de dorpen en het trainen van dorpsgezondheidswerkers.

Als gevolg van stamentegenstellingen en verschil van inzicht tussen Across en de overheid in het zuiden over de opzet van het werk, heeft deze overheid nu een lokale Soedanese organisatie gevraagd om dit gezondheidswerk ter hand te nemen. Ruimte voor twee organisaties om medisch werk in Boma te gaan doen is er niet.

Dat heeft tot gevolg dat de beide zusters hun taak waarvoor zij waren gekomen niet zullen kunnen uitvoeren.

Na intensief overleg met alle betrokken partijen is besloten dat Zr. Buijert een andere taak zal gaan uitvoeren en wel op het gebied van alfabetisering, het geven van voorlichting over Aids/HIV en het werken met jongeren en vrouwen van de verschillende kerken. In de komende Paulus kunt u daar meer over lezen.

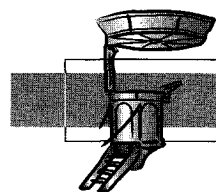
Voor Zr. Vlak zou er nog wel de mogelijkheid zijn om op een andere post in Zuid Soedan medisch werk te gaan doen, maar dat ervaart zij niet als de leiding van de Heere. Omdat zij haar taak in Boma niet kan uitvoeren heeft zij, met pijn in haar hart, besloten om eind oktober naar Nederland terug te keren.

Dat betekend een teleurstelling voor allereerst Zr. Vlak zelf, maar ook voor de Samenwerkingscommissie.

Werken in het Zuiden van Soedan is moeilijk en onzeker, maar voorziet, gezien de grote geestelijke en materiële nood, wel in een grote behoefte.

Wij vragen u het land, de kerken en het werk dat daar mede namens u mag worden gedaan, in uw gebed te willen gedenken. De Heere gedenke in het bijzonder Zr. Vlak die binnenkort zal terugkeren en Zr. Buijert die het werk voortzet in het Bomagebied.

Namens de Samenwerkings-
commissie BN/ZGG
Ds. L. Blok, voorzitter
G. Nieuwenhuis, secretaris

Predikbeurten

ZONDAG 12 OKTOBER 2003

Aagtekerke 9.30 en 14.30 en 19.00 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.15 uur ds. Van der Net; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Schot; Benthuisen 19.00 uur ds. Golverdingen; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements;

Bodegraven 10.00 uur (H.D.) ds. Bac; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Deventer 15.30 uur ds. Schot; Doetinchem 9.30 en 19.00 uur ds. W. Harinck; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Eindhoven 18.00 uur stud. Terlouw; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds.

Vermeij; Emmeloord 16.00 uur ds. B. van der Heiden; Enter 18.00 uur ds. Tuinier; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Zippro; Haarlem 19.00 uur ds. Sonneveld; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hellevoetsluis 10.00 en 18.00 uur stud. De Heer; Hendrik-Ido-Ambacht 14.30 uur ds. Van Krimpen; Hoofddorp 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Boogaard; Houten 11.00 en 16.30 uur leesdienst; Kampen 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 19.00 uur ds. Kattenberg; Kamperland 14.30 uur ds. De Jongste; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Sonneveld; Meeuwen 14.30 uur ds. M. Karens; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Meeuse; Middelburg-Centrum 14.00 uur ds. Schreuder en 18.30 uur ds. Neele; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. J. Karels; Mijdrecht 19.00 uur stud. Bakker; Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul; Naaldwijk 9.30 uur ds. Moerkerken; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. De Jongste; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nisse 14.00 uur ds. Verweij; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Oosterend-Texel 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oostvoorne 15.30 uur stud. De Heer; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. Van Aalst; Puttershoek 14.30 uur ds. De Wit; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol; Rijssen-Zuid 9.30 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 15.30 uur stud. Beens; Rotterdam-Zuid 19.00 uur ds. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 15.00 uur ds. W.J. Karels; Scherpenisse 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Sint Philipsland 15.00 uur ds. Brugge; Soest 19.00 uur ds. Visscher; Sprang Capelle 14.30 uur ds. P. Mulder; Stolwijk 10.00 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. Hogchem; Terneuzen 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 15.00 uur stud. Terlouw; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Veen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Vlaardingen 19.00 uur ds.

Driessen; Vlissingen 9.30 uur (H.A.) en 16.00 uur ds. C. Harinck; Waarde 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur ds. Van Gelder; Westzaan 15.30 uur stud. Van Manen; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. Tanis; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 9.30 en 18.00 uur stud. Van Manen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckevelde; Zoetermeer 16.30 uur ds. Paul; Zwijndrecht 18.00 uur stud. Beens; Zwolle 15.00 uur ds. L. Blok.

DINSDAG 14 OKTOBER 2003

Borssele 19.30 uur ds. Schreuder; Hellevoetsluis 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Poederoyen 19.30 uur ds. Mondria; Scherpenzeel 14.45 uur ds. F. Mulder (huw. bev.); Sprang Capelle 19.30 uur ds. Van Gelder; Vlaardingen 19.30 uur ds. Neele; Zaandam 19.30 uur ds. M. Karens; Zeist 13.45 uur ds. Van Eckevelde (huw. bev.).

WOENSDAG 15 OKTOBER 2003

Andijk 19.30 uur stud. Bakker; Brakel 19.30 uur ds. M. Karens; Delft 19.45 uur stud. De Heer; Haarlem 19.30 uur ds. Silfhout; Hoofddorp 19.30 uur stud. Van Manen; Leerdam 19.30 uur ds. Mondria; Melissant 19.30 uur ds. De Jongste; Mijdrecht 19.30 uur ds. Gunst; Ouddorp 19.30 uur ds. Moens; Puttershoek 19.30 uur ds. Van der Net; Rhenen 19.30 uur ds. Veenendaal (bijbellezing); Ridderkerk 19.30 uur ds. Tanis; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Schipper; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. F. Mulder; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Van Eckevelde; Sint Annaland 19.30 uur ds. Melis; Zwolle 19.30 uur ds. Schot.

DONDERDAG 16 OKTOBER 2003

Berkenwoude 19.30 uur stud. Terlouw; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Van

Krimpen; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Van der Net; Kampen 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. W.J. Karels; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. J. de Pater; Rilland-Bath 19.30 uur ds. J. Karels; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Melis.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar. Diensten zondag 12 oktober om 10.00 uur evangelist G. Baan en 17.00 uur leesdienst.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Diensten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Bijbelstudie iedere dinsdag om 19.15 uur en 20.30 uur.

U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 tot 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; Kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1. Diensten zondag 12 oktober om 9.30 en 16.00 uur evangelist L. Versteeg.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur evangelist H.J. van den Boogaart.

U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

Hierbij wil ik allen, ook namens de kinderen, dankzeggen voor uw overweldigende belangstelling en het medeleven, betoond na het overlijden van onze innig geliefde man, vader, groot- en overgrootvader

Eetze Venema

in leven dienaar van het Goddelijk Woord

Mevr. Wed. G.M. Venema-Kuperus

Oktober 2003

Duinkerken 4

3771 CX Barneveld

ZEEUWSE ISRAËLAVOND

In de Ter Hooge kerk van de Gereformeerde Gemeente van Middelburg-Centrum wordt DV op 11 oktober (19.30 uur) een Zeeuwse Israëlavond gehouden.

Het thema van de avond is:

Het Joodse volk in Oost-Europa

Muzikale medewerking verleent het mannenkoor de Lofzang uit Goes.

Medewerking verlenen verder:

ds. C.J. Meeuse, ds. C. Neele,

P.M. Vos en ds. D. de Wit.

In de pauze draaien er twee powerpointpresentaties.

Er is ook een boekentafel.

Hartelijk welkom

Deputaatschap voor Israël van de Gereformeerde Gemeenten
Postbus 400, 3440 AK Woerden, tel. (0348) 489 929
email: dep-israel@cbgg.nl

DV zaterdag
11
oktober 2003
19.30 uur

BARNEVELDSE BEGRAFENISVERENIGING

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

J. de Groot b.g.g.: G. de Groot
Barnseweg 87 J.H.D. Vermeulenstraat 5
3771 RN 3774 JW
Barneveld Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-490728 Tel.: 0342-441812

KLASSE MAAKT ONDERSCHEID

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**

**Stolk
orgels**
tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

In verband met het vertrek van onze huidige dirigent is het Gemengd koor "Comt nu met Sangh" te Nieuw-Beijerland op zoek naar een enthousiaste

Dirigent(e)

Het koor repeteert op maandagavond van 20.00-22.00 uur.

Hij/zij dient (doop)lid te zijn van de Gereformeerde Gemeente.

Voor informatie kunt u bellen met dhr. L. Voorwinden tel. 06-23586386.

Uw sollicitatiebrief graag sturen naar Dorpsstraat 78, 3267 AG Goudswaard.

Begrafenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statensbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerksbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

**Collectebonnen
machinaal tellen?**
vraag demo en/of referentie

0548-515415

Boeder Scherpenzeel

AMBTSKLEDING

Kostuums: 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons
Streppantalons ~ Overhemden ~
Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen
Hoeden ~ Schoenen

Winkel:
Dorpsstraat 229, 3925 KC Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 / 033-2778068

Op afspraak - service aan huis

RST Zorgverleners

KRAAMZORG

THUIZORG

RST Zorgverleners.
500 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg,
wijkzorg, gespecialiseerde
verzorging, verpleging,
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

Identiteit Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzealaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

10 jaar actief in China

Jubileumjaar (1993-2003)

Toch zijn er tot op vandaag grote delen van China waar het Evangelie nog niet is verkondigd. Onze opdracht is nog niet voltooid.

De Heere zal Zijn gemeente vergaderen
'uit alle natiën en geslachten, en volken en talen'.

Steun de lijdende kerk in China en maak uw jubileumgift over op

giro 320666

Kerkewijk 158 • 3904 JJ Veenendaal • tel. 0318-510320

Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal

Giro 320666 t.n.v. Stichting China

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven
wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het
fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens

Zandee & de Kuijper

Goes: Rotonde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

Te huur **ruime vakantiewoning**
in **Zuid-Alberta**, Canada,
omgeving van Lethbridge.

Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
prairie en Rocky Mountains,
dichtbij dorp en kerken.

Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer, **pension 'De Peel'**, gelegen in de mooie **Betuwe**, waar het gewoon goed is, Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren, tel. 0488-481687

Kom gerust eens langs
om kennis te maken met
ons uitgebreide assortiment
nieuwe en gebruikte orgels,
bladmuziek en cd's!

Orgelcentrum Andante
A. van Ostadelaan 35

Veenendaal

0318-50 50 53

Dealer van

Johannus

Wesley

Opus

Sweelinck

Rembrandt

Monarke

Domus

Content

Ruime sortering
bladmuziek (ook klavier)

& Muziek CD's

Openingssteden

do 11.30 - 17.30

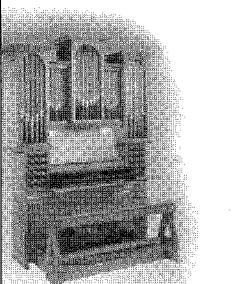
vr 13.30 - 17.30

& 18.30 - 21.00

za 09.30 - 12.00

& 13.30 - 17.00

en volgens afspraak

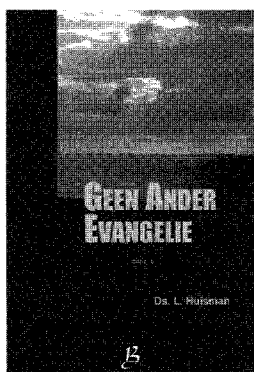
DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Begrafenisverzorging Kina

Begrafenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

GEEN ANDER EVANGELIE

ds. L. Huisman

Zomaar een fragment uit één van zijn preken:

Heeft u die handen van Christus onder uw leven nog nooit gevoeld? Als u viel, als u wegzonk, als u de moed opgaf, als het niet meer kon, als u zover wegdwaalde, dat u met de dichter zei: "Van het einde des lands roep ik tot U?" Dan was daar de Herder, Die het verlorene naging, Die afdaalde in de beestenstal, Die hing aan het vloekhout, Die nederdaalde in de hel en ach, er is geen zondaar dieper gevallen dan dat Jezus is afgedaald.

In deze uitgave staan de volgende 7 preken:

Jezus' klopp op de deur	Openb. 3 : 20
Boaz' milddadigheid	Ruth 2 : 13 en 14
Geloofszekerheid	2 Petrus 1 : 10 en 11
Het verlorene schaap	Lukas 15 : 3 - 7
Opdat ik Hem kenne	Filip. 3 : 10 en 11
De weg door de Jordaan	Jozua 3 : 3 en 4
Al wat aan Hem is	Hooglied 5 : 16

140 blz. met harde kaft, prijs € 7,-

Uitgeverij Boekhout

Tel. (0166) 66 38 05

Fax (0166) 66 33 04

E-mail: pieter@boekhout.nl

Internet: www.boekhout.nl

deel 4 nu beschikbaar
verkrijgbaar bij de boekhandel

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begrafenissen in Vlaardingen,
Rotterdam, Gouda, den Haag
en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13

3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509